

## Spis treści

Wstęp.....	9
------------	---

---

### Rachunkowość zarządcza

---

<b>Gabriela Gajda:</b> Ogólne zasady budowy rachunku kosztów.....	13
<b>Paulina Gierus:</b> Metody kalkulacji kosztów produkcji mleka krowiego.....	20
<b>Jakub Selwesiuk:</b> Koszty użytkowania samochodu elektrycznego .....	29
<b>Izabela Andrzejak:</b> Rachunek kosztów docelowych na tle innych japońskich koncepcji zarządzania kosztami .....	36
<b>Rafał Stabla:</b> <i>Kaizen costing</i> – nowoczesna metoda zarządzania kosztami....	43
<b>Alicja Gadowska:</b> Nowoczesne metody budżetowania: wady i zalety.....	50
<b>Olga Kuś:</b> Wykorzystanie strategii <i>lean accounting</i> w działalności przedsiębiorstw .....	57

---

### Rachunkowość finansowa i ubezpieczeń społecznych

---

<b>Janusz Kaspryszyn:</b> Rozliczanie dotacji udzielanych kinom przez Polski Instytut Sztuki Filmowej.....	65
<b>Dawid Kolenda:</b> <i>Whistleblowing</i> jako instrument walki z nieetycznymi zachowaniami w rachunkowości.....	71
<b>Aleksandra Kusza:</b> Zmiany w przepisach dotyczących wynagrodzeń po 1 sierpnia 2019 r. ....	78
<b>Paulina Żuczkowska:</b> Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w działalności gospodarczej .....	85
<b>Sylwia Stępień:</b> Mały ZUS dla małych przedsiębiorców .....	92

---

### Rachunkowość podatkowa

---

<b>Roksana Wąsowska:</b> <i>Cash pooling</i> – korzyści oraz wybrane konsekwencje podatkowe na gruncie ustawy o CIT .....	101
<b>Dominika Florek:</b> Czynniki wpływające na podejmowanie decyzji podatkowych przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Polsce	109
<b>Paulina Załęcka:</b> Ocena zmian podatkowych w 2019 roku w aspekcie posiadania samochodu osobowego w działalności gospodarczej .....	116
<b>Katarzyna Paluch:</b> Zmiany w obszarze PIT i ich konsekwencje w 2020 roku	125
<b>Magdalena Płaczek:</b> Zmiany w raportowaniu VAT w 2020 roku.....	132
<b>Krzysztof Myśliwiec:</b> Biała lista jako pomoc w bezpiecznych transakcjach podatników .....	138

<b>Kinga Kurzawa:</b> Obowiązkowy <i>split payment</i> w Polsce .....	145
<b>Weronika Chuchła:</b> Podatek na miarę XXI wieku, czyli opodatkowanie działalności cyfrowej .....	152
<b>Agnieszka Jadaś:</b> Akcyza w ujęciu obrotu alkoholem w restauracji .....	160
<b>Patrycja Malska:</b> Wybrane metody wykorzystania rajów podatkowych oraz regulacje im przeciwdziałające .....	167
<b>Martyna Kotyńska:</b> Konsekwencje podatkowe występowania szarej strefy w polskiej branży hazardowej .....	174

## Summaries

---

### Management accounting

---

<b>Gabriela Gajda:</b> General principles of cost accounting construction .....	19
<b>Paulina Gierus:</b> Methods for calculating the costs of cow's milk production .....	28
<b>Jakub Selwesiuk:</b> Costs of using an electric car .....	35
<b>Izabela Andrzejak:</b> Target costing in the context of other Japanese cost management concepts .....	42
<b>Rafał Stabla:</b> Kaizen costing – a modern cost management method .....	49
<b>Alicja Gadowska:</b> Modern budgeting methods: disadvantages and advantages .....	56
<b>Olga Kuś:</b> Use of lean accounting strategy in business .....	62

---

### Financial and social security accounting

---

<b>Janusz Kaspryszyn:</b> Accounting of subsidies granted to the cinemas by the Polish Film Institute .....	70
<b>Dawid Kolenda:</b> Whistleblowing as an instrument to fight with unethical accounting behaviors .....	77
<b>Aleksandra Kusza:</b> Changes in remuneration regulations after 1 August 2019 .....	84
<b>Paulina Żuczkowska:</b> Social and health insurance in business .....	91
<b>Sylwia Stępień:</b> Small ZUS for small entrepreneurs .....	97

---

### Tax accounting

---

<b>Roksana Wąsowska:</b> Cash pooling – benefits and selected tax implications in the case of the CIT Act .....	108
<b>Dominika Florek:</b> Factors affecting tax decisions by entrepreneurs in Poland .....	115
<b>Paulina Załęcka:</b> Evaluation of changes in tax law in 2019 in aspect of having a car in a company .....	124
<b>Katarzyna Paluch:</b> Changes in the area of PIT and their consequences in 2020 .....	131

---

<b>Magdalena Placzek:</b> Changes to VAT reporting in 2020 .....	137
<b>Krzysztof Myśliwiec:</b> White list as a help in safe transactions of taxpayers....	144
<b>Kinga Kurzawa:</b> Obligatory split payment in Poland.....	151
<b>Weronika Chuchla:</b> The tax of the 21st century i.e. the system of a digital services tax.....	159
<b>Agnieszka Jadaś:</b> The excise tax in the context of alcohol trading in a restaurant.....	166
<b>Patrycja Malska:</b> Selected methods of tax havens usage and regulations against them .....	173
<b>Martyna Kotyńska:</b> Tax implications of the shadow economy in the Polish gambling industry .....	182

## Wstęp

Zmiany w rachunkowości zachodzą coraz częściej i mają coraz większy wpływ na prezentowanie informacji finansowych poszczególnym interesariuszom. Największe dotyczą podatków – w związku ze zmieniającym się prawem regulowanym przez Unię Europejską. Globalizacja rynków, informatyzacja wymaga znajomości coraz większych obszarów związanych z działalnością jednostek gospodarczych. Prawo bilansowe coraz bardziej integruje się z prawem podatkowym, co wpływa na to, że osoba zajmująca się rachunkowością musi mieć coraz głębszą wiedzę o finansach. Liczba odbiorców informacji również rośnie. Są oni zainteresowani danymi ze sprawozdań finansowych, które powinny w sposób rzetelny prezentować informacje finansowe o jednostkach gospodarczych. Wielu menedżerów dostrzega, że rachunkowość nie tylko służy prawidłowemu rozliczeniu się z różnymi instytucjami zewnętrznymi, ale również odgrywa istotną rolę zarządczą. Odbywa się to przez ustalenie wartości jednostki, obliczenie i podział wyniku finansowego oraz przepływ środków pieniężnych przedsiębiorstwa.

Obecnie w ramach rachunkowości wyróżnia się rachunkowość finansową oraz rachunkowość zarządczą. Z rachunkowością związana jest również tematyka podatków i ubezpieczeń społecznych. Biorąc to pod uwagę, można rachunkowość traktować nie tylko jako naukę kreującą wyłącznie nowe rozwiązania teoretyczne, ale również jako naukę praktyczną, bez której nie może sprawnie funkcjonować żadna jednostka gospodarcza pragnąca być liderem na rynku. Studenci Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na podstawie tych przesłanek opracowali dwadzieścia trzy artykuły naukowe.

Opracowania dotyczą trzech zagadnień: rachunkowości finansowej, rachunkowości zarządczej oraz prawa podatkowego. Prezentują one zainteresowania studentów i są wynikiem ich przemyśleń – również tych wynikających z programu studiów na kierunku rachunkowość i controlling. Program ten obejmuje wiele zagadnień związanych z rachunkowością. Co ważne, w niniejszym zeszycie bardzo umiejętnie zostały przedstawione powiązania między wymienionymi zagadnieniami. Autorzy udowodnili, że rachunkowość jest jedna, a dodatkowo nie ma możliwości oddzielenia od siebie prawa bilansowego i prawa podatkowego.

Największą grupę artykułów poświęcono tematyce podatków. Zaprezentowano w nich m.in. takie zagadnienia, jak: konsekwencje podatkowe w obszarze CIT ze względu na stosowanie *cash pooling*, wpływ czynników na podejmowanie decyzji podatkowych osób fizycznych czy wykorzystanie białej listy w zabezpieczaniu transakcji podatkowych. Studenci przeprowadzili również dyskusję nad zmianami w PIT i VAT, w tym *split payment*, w 2020 roku. Poruszono także tematykę akcyzy od napojów alkoholowych, rajów podatkowych oraz konsekwencji podatkowych występowania szarej strefy w polskiej branży hazardowej. Jeden z artykułów został poświęcony wprowadzanemu obecnie w niektórych krajach podatkowi od działalności cyfrowej.

Druga grupa artykułów dotyczy zagadnień rachunkowości finansowej, obejmujących takie ciekawe i aktualne problemy, jak: rozliczanie dotacji udzielanych kinom przez Polski Instytut Sztuki Filmowej, *whistleblowing* w walce z nieetycznymi zachowaniami w rachunkowości oraz zmiany w przepisach dotyczących wynagrodzeń. Tematyce ubezpieczeń społecznych są poświęcone dwa artykuły, w tym jeden skupiający się na problematyce tzw. małego ZUS-u.

Obszarowi rachunkowości zarządczej jest poświęconych siedem artykułów. Skupiają się one głównie na tematyce tradycyjnego rachunku kosztów (budowa rachunku kosztów, kalkulacja, koszty użytkowania samochodu elektrycznego) i nowoczesnego rachunku kosztów (*kaizen costing*, *target costing*). Problematykę tę poruszają artykuły skupiające się na omówieniu nowoczesnych metod budżetowania oraz wykorzystaniu strategii *lean accounting*.

Referaty, na podstawie których powstały zamieszczone w niniejszym zbiorze artykuły, zostały zaprezentowane przez studentów na IV Ogólnopolskiej Konferencji Studenckiej pt. „Rachunkowość – problemy i dylematy”, która odbyła się w dniach 24-25 stycznia 2020 roku w Turawie. Uczestniczyli w niej studenci z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Organizatorami tego wydarzenia były: Katedra Rachunkowości Finansowej, Podatków i Audytu Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce.

Artykuły pokazują bardzo duży potencjał naukowy studentów, którzy nie boją się zmierzyć z tematami trudnymi, ważnymi i aktualnymi dla praktyki gospodarczej. Przedstawione problemy powinny zainteresować zarówno studentów, jak i pracowników naukowych oraz praktyków gospodarczych, gdyż teksty je poruszające reprezentują wysoki poziom merytoryczny, a jednocześnie zawierają wiele rozwiązań mogących mieć zastosowanie w konkretnych jednostkach gospodarczych.

*Robert Kowalak*